

PRZEGLĄD NOWOŚCI WYDAWNICZYCH

Monika Danielska (red.)

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu

Kooperacja w perspektywie zasobów niematerialnych organizacji (wyd. I)

Autor: Anna Pietruszka-Ortyl

Wydawnictwo: C.H. Beck

Warszawa 2020

Współcześnie nastąpiła nowa rzeczywistość, w której zaczęły obowiązywać odmienne reguły działalności gospodarczej i inne zasady funkcjonowania społeczeństw. Gospodarka oparta na wiedzy wkroczyła w następną fazę rozwoju. Strategia kooperacji, ze wskazaniem na formułę powiązań łączących ze sobą aspekty konkurencyjności i współpracy, czyli kooperacyjność, a także ukierunkowanych na zasoby niematerialne, stała się jedną z najczęściej wykorzystywanych przez przedsiębiorstwa opcji rozwojowych. Wyjątkowe znaczenie w relacjach współdziałania uzyskała wiedza, jako podstawa dobrobytu i główny z czynników przewagi konkurencyjnej kooperacji. Wyzwaniem stało się kształtowanie optymalnych warunków do przebiegu procesu jej dyfuzji między aktorami układu i w samej konstelacji, zarówno na poziomie indywidualnym, grupowym, międzyorganizacyjnym, jak i całego ekosystemu relacji. Rewolucja cyfrowa wyłania zorientowane na wiedzę społeczeństwo 5.0, któremu zaczęła przyświecać idea współdzielenia, osadzona w konstrukcie współpracy, współzależności i współodpowiedzialności. Wszystkie obiekty, każdej ze sfer życia, stały się podmiotami uwikłania, a sieci zostały uznane za dominującą metaforę współczesnych czasów. Główne wyzwania aktywności ludzkiej i gospodarczej wpisały się w triadę: wiedza – sieć – kooperacja.

Książka stanowi kompendium wiedzy na temat funkcjonowania układów kooperacyjnych w warunkach nowej ekonomii, uzupełnione dyskusją badań empirycznych i składa się z pięciu części. W rozdziale pierwszym scharakteryzowano główne atrybuty współczesnej (opartej na wiedzy) rzeczywistości społecznej, gospodarczej i organizacyjnej. Rozdział drugi zadedykowano teoretycznym aspektom współpracy międzyorganizacyjnej przedsiębiorstw. W rozdziale trzecim skoncentrowano się na prezentacji głównych zasobów niematerialnych, determinujących motyw, przebieg i efektywność współpracy. Stąd też podjęto w nim problematykę zarządzania wiedzą i organizacyjnego uczenia się w układach kooperacyjnych, wpływu kapitału relacyjnego na dynamikę współdziałania międzyorganizacyjnego oraz kluczowych kompetencji aktorów więzi. Rozdział czwarty publikacji akcentuje rolę etapu przygotowawczego porozumienia dla sukcesu projektowanej kooperacji i zaprezentowany został w nim autorski model doboru partnera kooperacji ukierunkowanej na zasoby niematerialne sojuszu. Ostatnia (piąta) część książki prezentuje wyniki badań empirycznych dotyczących sposobów realizacji dyfuzji wiedzy między koalicjantami, roli zaufania w kooperacji oraz orientacji na budowanie klimatu spójności sojuszu i sieciowej kultury współdziałania.

Monografia, oprócz naukowego charakteru, ma także zalety aplikacyjne i implementacyjne, gdyż dostarcza praktycznych wskazówek w zakresie zarządzania układami sieciowymi. Może zatem stanowić inspirację dla większości menedżerów przedsiębiorstw działających w warunkach nowej rzeczywistości gospodarki opartej na wiedzy. Będzie ona także przydatna dla szerokiego grona odbiorców – teoretyków, praktyków oraz studentów.

opracowali: Marek Makowiec, Aleksandra Witoszek-Kubicka

Grywalizacja w edukacji i biznesie (wyd. I)

Autorzy: Marek Makowiec, Anna Witoszek-Kubicka (red.)

Wydawnictwo: Katedra Zachowań Organizacyjnych, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Kraków 2019

Zakładając (zgodnie z koncepcją człowieka bawiącego się – „homo ludens”), że kanwą ludzkiego działania jest zabawa i współzawodnictwo, gry można uznać za instrumenty kształtowania określonych zachowań społecznych. W zależności od wykorzystania konkretnych komponentów gier wskazuje się na takie narzędzia, jak grywalizacja czy gry poważne.

„Gry poważne”, jako symulacja wyimaginowanej rzeczywistości, pozwalają uczyć się oraz zdobywać doświadczenie i umiejętności, stawiając ich uczestnika przed koniecznością dokonywania znaczących wyborów w wysublimowanym kontekście. Grywalizacja polega z kolei na integracji elementów gier ze światem realnym poprzez wprowadzenie fabuły czy mechaniki. Podejmowane próby wdrożenia „gier poważnych” i grywalizacji (zarówno w kontekście biznesowym, jak i edukacyjnym) wskazują na możliwości podnoszenia skuteczności w osiąganiu założonych efektów uczenia się i kształtowaniu pożądaných zachowań. Przekładają się one na realizację celów biznesowych. Połączenie mechaniki, dynamiki i estetyki gry, właściwie zaimplementowane w kontekst określonej organizacji, mogą mieć pozytywny wpływ na osiąganie jej celów. Dotyczyć one mogą wielkości sprzedaży, poziomu efektywności systemów zarządzania wiedzą czy też motywowania pracowników. Z tego też względu grywalizacja i „gry poważne” (szczególnie w postaci mobilnej) w ostatnich latach zyskują coraz bardziej na znaczeniu i są wdrażane w wielu obszarach funkcjonowania organizacji. Wśród nich wyróżnić można: marketing, sprzedaż, sport czy zarządzanie projektami. Wykorzystuje się je również na różnych poziomach edukacji (począwszy od przedszkoli, po szkoły wyższe), a także podczas różnego rodzaju specjalistycznych szkoleń.

Wyzwaniom związanym z wdrażaniem grywalizacji poświęcona jest, składająca się z trzech części, monografia. Pierwsza z nich zawiera opracowania dotyczące wdrażania gier oraz grywalizacji na różnych poziomach edukacji formalnej i nieformalnej, jak też w logopedii oraz nauczaniu języków obcych. W drugiej części publikacji Autorzy koncentrują się na praktycznych aspektach implementacji grywalizacji biznesowej, ze szczególnym naciskiem na projekty wewnętrzne. Zostały w niej przedstawione studia przypadków, dotyczące obszarów szkolenia oraz rekrutacji i selekcji pracowników. Podejmuje ona zatem problematykę zastosowania gamifikacji do racjonalizacji aktywności biznesowych, tudzież relacji międzyludzkich. Trzecia część opracowania zawiera propozycje instrumentarium, które może stanowić techniczną podstawę projektów opartych na elementach gier. Prezentuje ona także przeglądowo inspirujące przykłady mechanizmów gier funkcjonujących w praktyce.

Łącznie opracowanie obejmuje 22 rozdziały, które kompleksowo i wielowymiarowo traktują o grach poważnych i grywalizacji. Monografia wyznacza kontekst dyskursu prowadzonego na jej łamach przez teoretyków i praktyków biznesowych, związanych z dogłębnie poruszaną w niej problematyką. Książka jest obecnie jedną z nielicznych publikacji w Polsce, rozwijającą z praktycznego i naukowego punktu widzenia zagadnienia dotyczące implementacji projektów grywalizacyjnych, instrumentów „gier poważnych” czy mechanizmów gier. Proponowana publikacja może stanowić inspirację do projektowania oraz wdrażania własnych projektów gamifikacyjnych i stać się kompendium wiedzy dla menadżerów, przedsiębiorców, ale także nauczycieli, edukatorów i szkoleniowców.

opracowała: Anna Pietruszka-Ortyl

Outsourcing w opiece zdrowotnej (wyd. I)

Autor: Emil Bukłaka

Wydawnictwo: CeDeWu

Warszawa 2020

Zmiany zachodzące w ostatnich latach w sektorze ochrony zdrowia mają dynamiczny przebieg. Rozwój zasad funkcjonowania opieki zdrowotnej, rosnąca konkurencja (w tym rywalizacja o klienta/pacjenta) implikuje konieczność ciągłego doskonalenia. Staje się ona instrumentem wspomagającym dążenie do doskonałości organizacyjnej, a także do podejmowania nowych wyzwań w kontekście poszukiwania i wykorzystania bardziej efektywnych metod zarządzania placówkami opieki zdrowotnej.

Istotnym elementem praktyk zarządczych jest poprawa efektywności funkcjonowania organizacji, zwiększenie dostępności i polepszanie jakości usług medycznych. Istniejące ograniczenia finansowe w ich kontraktowaniu z płatnikiem (Narodowym Funduszem Zdrowia), potęgują problemy bieżącej działalności szpitali. Dyrektorzy jednostek medycznych negocjują z organami założycielskimi swoich jednostek, informując jednocześnie o kondycji ekonomiczno-finansowej, bieżącej działalności medycznej, podejmowanych inicjatywach oraz prognozach i kierunkach wdrażanych zmian. Z tego względu ważne staje się poszukiwanie metod bardziej efektywnego dysponowania środkami finansowymi, takich jak outsourcing. Twórcy systemów ochrony zdrowia zwracają zatem coraz większą uwagę na możliwość wykorzystania outsourcingu w podległym im sektorze, z uwagi na to, iż jest on jedną z najlepszych form zarządzania w podmiotach służby zdrowia.

Warto polecić prezentowaną książkę, która porusza wiele istotnych i aktualnych zagadnień z tego obszaru. W publikacji dokonana została analiza wykorzystania outsourcingu jako narzędzia racjonalizacji działań w zakładach opieki zdrowotnej na przykładzie polskich szpitali publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem procesów restrukturyzacyjnych, dziejących się w opiece zdrowotnej. Znaczący, pod względem naukowym, jest fakt uporządkowania i usystematyzowania wiedzy z zakresu stosowania outsourcingu w polskich szpitalach, a także krytycznej oceny skali jego stosowania. W publikacji dokonano również porównania polskiego systemu opieki zdrowotnej z wybranymi modelami stosowanymi na świecie.

Prezentowane treści przedstawione zostały w trzech częściach:

- I. System opieki zdrowotnej i jego restrukturyzacja;
- II. Outsourcing w procesie restrukturyzacji szpitali;
- III. Outsourcing w praktyce zarządzania szpitalami – wyniki badań empirycznych.

Książka stanowi wartościowe opracowanie, które prezentuje nie tylko aktualny stan wiedzy, ale również wyniki badań w zakresie stosowania outsourcingu w polskich szpitalach publicznych. Dokonano w niej też oceny stopnia zadowolenia kadry kierowniczej placówek z przeprowadzonych wydzieleń, zbadano korelacje pomiędzy trybem, przebiegiem oraz zakresem outsourcingu w zależności od poziomów referencyjnych szpitali, jak również zidentyfikowano rodzaje działalności planowane do wydzielenia w najbliższych latach.

Opracowanie można polecić szerokiemu gronu odbiorców – zarówno kadrze badawczo-naukowej, studentom uczelni medycznych oraz biznesowych, praktykom (kadrze zarządzającej szpitalami i innymi jednostkami opieki zdrowotnej), jak też osobom zawodowo zajmującym się outsourcingiem.

opracowała: Honorata Trzcicka

Identyfikacja barier prawnych w prowadzeniu działalności gospodarczej. Wybrane zagadnienia (wyd. I)

Autorzy: Jadwiga Glumińska-Pawlic, Bogusław Przywora, Aleksander Słysz (red.)
Wydawnictwo: C.H. Beck
Warszawa 2021

Wydział Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie należy do najmłodszych fakultetów prawnych w Polsce. Został utworzony w 2019 roku, jednak środowisko z nim związane kształtowało się już od dłuższego czasu. Sama uczelnia ma za sobą 50 lat działalności w różnych formach instytucjonalnych. Powstała w 1971 roku jako Wyższa Szkoła Nauczycielska, wkrótce stała się Wyższą Szkołą Pedagogiczną, w 2004 roku przekształciła się w Akademię, a od 2018 roku jest Uniwersytetem. Członkowie i współpracownicy społeczności prawników Wydziału reprezentują w pewnej części doświadczenia Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Łódzkiego, ośrodek jest jednak silny również dzięki miejscowym specjalistom, w większości związanym z praktyką w różnych zawodach prawniczych. Ta jego cecha charakterystyczna znajduje odbicie w omawianej publikacji.

Wydawnictwo C.H. Beck opublikowało w serii monografii prawniczych obszerną pracę zbiorową poświęconą badaniom dysfunkcji w relacjach pomiędzy prawem i działalnością gospodarczą. Publikacja na 376 stronach przedstawia 23 artykuły (rozdziały) 28 autorów. Zawiera też indeks rzeczowy, bardzo w lekturze pracy przydatny. Zbiór artykułów jest owocem prowadzonych od pewnego czasu przez ośrodek częstochowski badań nad systemem prawnym jako źródłem utrudnień i przeszkód w prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarze Polski. Z założenia prawo ma pełnić rolę racjonalnego regulatora życia społecznego, chronić interes indywidualny, godząc go z publicznym i tworzyć warunki dla skutecznej działalności przedsiębiorstw. Ustawodawca bywa jednak nieracjonalny, a tworzone przez niego przepisy nie wypełniają swoich zadań w sposób właściwy. Zjawisko to potęguje się proporcjonalnie do złożoności życia społecznego, zagęszczania się skomplikowanej siatki powiązań, wpływów i korelacji jego różnych dziedzin, na poziomie zdarzeń oraz procesów. Prawodawca ma obowiązek przewidzieć z góry skutki wprowadzanej regulacji i zoptymalizować jej kształt. Często jednak nie jest ich w stanie przewidzieć. Brakuje mu wiedzy, wyobraźni, środków, konsultacji, czasu, a poza tym zmieniają się okoliczności faktyczne. Sytuację pogarsza trudność analizowania regulacji w szerszym, holistycznym, kontekście społecznym. Najczęściej legislator koncentruje się na doraźnych celach i poszczególnych aspektach rzeczywistości. Łatwo dostrzega on korzyści z przepisów, a bagatelizuje zagrożenia przez nie wywoływane. Tymczasem „złe” prawo, gdy rozlewa się po nieskończonym uniwersum stosunków społecznych, w które państwo ingeruje, staje się udręką ludzi aktywnych (zwłaszcza w gospodarce).

Autorzy dobrze znają poruszaną tematykę. Mają z omawianymi kwestiami do czynienia nie tylko przy lekturze Dzienników Ustaw i literatury przedmiotu, ale także w ramach własnej praktyki zawodowej, w pracy w instytucjach publicznych czy w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Obserwują je przy tym fachowym okiem prawnika. Skupienie analizy prawnej na negatywnych aspektach stosowania określonych przepisów jest raczej rzadkie w badaniach. Tymczasem profesjonalna ocena prawa i jego krytyczna analiza jest potrzebna społeczeństwu, a dla rozumnego legislatora jest po prostu nieodzowna. Z tego względu koncepcja opracowania musi być oceniona z uznaniem.

Jako punkt odniesienia w prowadzonych badaniach Autorzy przyjmują najczęściej sytuację małych i średnich przedsiębiorców: ich trudności oraz bariery, które tworzą w ich działalności nieudane regulacje prawne. Znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw w publikacji zostało zresztą podkreślone także przez fakt zamieszczenia w niej słowa wstępnego autorstwa Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz omówienia jego sprawozdania (za 2019 rok), przedstawianego zgodnie z ustawą co roku prezesowi Rady Ministrów, które zamyka całą publikację w charakterze podsumowania.

Praca ma charakter interdyscyplinarny i prócz analizy dogmatycznej norm z różnych gałęzi prawa, zawiera także elementy ekonomicznej analizy prawa w związku z działalnością gospodarczą przedsiębiorców i praktyką stosowania wobec niej przepisów prawnych. Posiada ona więc jednocześnie charakter teoretyczny i praktyczny. Poruszane w niej kwestie prawne najczęściej cechują się powszechnością i są istotne dla podmiotów działających w różnych obszarach życia gospodarczego. W kilku rozdziałach autorzy rozpatrują jednak przeglądowo bariery prawne w poszczególnych branżach czy też rodzajach działalności (np. w górnictwie, gospodarce komunalnej, usługach farmaceutycznych). Zakres tematyki ma wpływ na różny stopień szczegółowości kolejnych rozdziałów. Stosunkowo niewiele z nich ma charakter uogólniający, jak wstępny artykuł o barierach finansowych i prawno-podatkowych w prowadzeniu działalności gospodarczej. Podobnie dotyczący problemów konstytucyjnych artykuł o zasadzie ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz tekst o pewności prawa jako bezwzględny postulacie i wymogu techniki legislacyjnej. Nawet one bazują jednak na konkretnych przykładach. Większość studiów dotyczy dosyć szczegółowych zagadnień z zakresu prawa administracyjnego, publicznego prawa gospodarczego, prawa podatkowego i procedur prawnych. Omówione w książce są też dysfunkcyjne z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej, regulacje prawa zamówień publicznych, ochrony konkurencji, zagospodarowania przestrzennego, prawa wodnego, prawa ochrony przyrody, ubezpieczeń społecznych, ochrony danych osobowych oraz ustawy karno-skarbowej.

Artykuły przyjmują w praktyce jednolity schemat opracowania. Rozpoczyna je identyfikacja bariery prawnej, w ślad za nią idzie jej analiza, a zwieńczeniem pracy są wnioski dotyczące obowiązującego prawa (*de lege lata*) i postulaty pod adresem ustawodawcy w zakresie koniecznych jego modyfikacji (*de lege ferenda*).

Publikacja jest interesująca merytorycznie i przydatna nie tylko dla organizatorów życia gospodarczego czy twórców prawa, ale także dla ekonomistów i samych przedsiębiorców. Prezentowaną w artykułach jednolitą metodę badawczą należy uznać za twórczy, wartościowy wkład Autorów. Jest ona pożyteczna z punktu widzenia czytelnika i podnosi merytoryczną wartość spójnej publikacji. Duża w tym zasługa liderów zespołu i redaktorów, którzy ją przygotowali.

opracował: Jarosław Reszczyński

Wskaźniki finansowe dla sprawozdania według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (wyd. I)

Autor: Dariusz Wędzki

Wydawnictwo: C.H. Beck

Warszawa 2021

Ocena sytuacji finansowej jednostki gospodarczej jest źródłem zainteresowania nie tylko kadry zarządzającej, ale również szerokiego grona interesariuszy zewnętrznych, takich jak: rynek kapitałowy, biegli rewidenci, konkurencja czy dostawcy. Podstawowym narzędziem, pozwalającym na zbadanie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, jest analiza wskaźnikowa, prowadzona na podstawie danych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

Głównym celem niniejszej monografii jest ukazanie wskaźników finansowych, wchodzących w skład narzędzi analizy finansowej, które zostały opracowane na podstawie sprawozdań finansowych, sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF). W publikacji zaprezentowane zostały zarówno cechy informacyjne, jak i metodologiczne podstawowego zestawu wskaźników.

Polecana monografia swoją strukturą obejmuje trzy rozdziały. W pierwszym z nich autor wskazuje na istotę analizy wskaźnikowej sprawozdania finansowego, które sporządzane jest według MSSF. W kolejnej części charakteryzuje on sprawozdania finansowe ogólnego przeznaczenia oraz sprawozdania skonsolidowane według MSSF dla celów analizy wskaźnikowej. Ostatni rozdział poświęcony jest stworzeniu podstawowego zestawu wskaźników finansowych. Pod uwagę wzięto tu m.in. wskaźnik: płynności, wypłacalności finansowej (zadłużenia), sprawności zarządzania oraz rentowności.

Istotnym walorem monografii jest zilustrowanie rozważań teoretycznych rozbudowanymi przykładami praktycznymi.

Niniejsza publikacja dedykowana jest szerokiemu gronu odbiorców. Są nimi zarówno studenci kierunków ekonomicznych, praktycy, osoby sporządzające sprawozdania według MSSF, jak i zarządzający jednostkami, którzy szukają rzetelnych oraz wiarygodnych podstaw prowadzenia analizy finansowej opartej o wskaźniki finansowe.

opracowała: Judyta Witowska

Oszustwa i manipulacje księgowo-rachunkowe a rachunkowość kreatywna (wyd. I)

Autor: Artur Hołda

Wydawnictwo: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne

Warszawa 2020

Prowadzenie działalności gospodarczej w sytuacji wzrastającej konkurencji, szybkiego wzrostu technologii czy umiędzynaradawiania się rynków nie należy do prostych czynności. Dodatkowo niepewność sytuacji na rynkach finansowych, a także groźba utraty płynności finansowej niejednokrotnie wywołuje pokusę u osób tworzących sprawozdania finansowe do kreowania ich obrazu. Jednostka gospodarcza, poprzez manipulowanie podstawowymi wielkościami bilansowymi może uzyskać nieuzasadnioną przewagę konkurencyjną nad pozostałymi uczestnikami rynku. Informacja, która jest zniekształcona i pochodzi ze sfałszowanych sprawozdań finansowych negatywnie wpływa na rachunek ekonomiczny oraz powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu mechanizmów rynkowych. Problem wiarygodności informacji ekonomicznej prezentowanej przez jednostki gospodarcze w sprawozdaniach finansowych stanowi zatem niezmiernie ważne zagadnienie.

W niniejszej monografii autor stara się jednak usystematyzować wiedzę w ramach tego obszaru rachunkowości i wyraźnie rozróżnia rachunkowość kreatywną od oszustw (manipulacji) księgowych. Swoją hipotezę „...rachunkowość kreatywna nie jest pojęciem tożsamym z oszustem księgowym...” popiera bogatym przeglądem literaturowym. Publikacja składa się z sześciu rozdziałów. Pierwsze trzy części mają charakter teoretyczny i odnoszą się (poza wprowadzeniem) do przedstawienia rachunkowości i jej atrybutów oraz klasyfikacji i przykładów przestępstw gospodarczych oraz oszustw księgowych. W czwartym rozdziale autor prezentuje systematykę oszustw księgowych, wskazując na najpopularniejsze metody oszustw księgowych, takich jak: niewłaściwe ujmowanie przychodów, wadliwe aktywowanie kosztów, manipulowanie nakładami na remonty i ulepszenia, czy odpisami amortyzacyjnymi. Rozdział piąty został poświęcony technikom wykrywania oszustw księgowych, tj.: technice „czerwonych flag”, Modelowi Benforda oraz Modelowi Beneisha. W ostatniej części zaprezentowane zaś zostały wyniki badań na temat rachunkowości kreatywnej oraz oszustw księgowych w opiniach biegłych rewidentów i księgowych.

Monografia adresowana jest do wszystkich osób, które skupiają swoje zainteresowania wokół oceny i badań rzetelności sporządzanych sprawozdań finansowych.

opracowała: Judyta Witowska